

DRUGI KONGRES EKOLOGOV JUGOSLAVIJE

dr. Mitja Zupančič

Lansko leto od 1. do 7. oktobra 1979 sta Zveza društev ekologov Jugoslavije in Hrvatsko ekološko društvo iz Zagreba uspešno priredila drugi kongres ekologov Jugoslavije. Prvi, daljši del, je bil v Zadru in okolici, drugi del pa na Plitvicah. Pokrovitelj kongresa je bila Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti iz Zagreba. Organizacijski odbor so sestavljali znanstveniki iz vseh republik in pokrajin, teže organizacije so nosili hrvaški kolegi na čelu s predsednikom organizacijskega odbora in Zveze ekologov Jugoslavije prof. dr. Djurom Raušom in tajnicami dr. Nedeljko Šeguljo, mag. Jasenko Topić in mag. Paulo Durbešić. Člani so bili naslednji: mag. Srečko Božičević, dr. Milan Čanak, dr. Katarina Dubravec, dr. Zoran Gradojević, dr. Ljudevit Ilijanić, dr. Radomir Lakušić, dr. Ante Marinović-Uzelac, dr. Slavko Matić, dr. Dragan Pejčinović, dr. Radmila Popović, dr. Ognjanka Popovska-Stanković, dr. Branimir Prpić, dr. Radoje Rizovski, dr. Vitomir Stefanović, dr. Oskar Springer, dr. Draško Šerman, dr. Mitja Zupančič in mag. Kosta Žunjić.

Program kongresa je zajemal teme iz naslednjih področij: primerjalne ekologije, ekologije človeka, biocenologije, fitocenologije in biogeografije, fiziološke ekologije rastlin, ideоекologije rastlin, fiziološke ekologije živali, ekologije populacij ter hidroekologije. Na kongresu je bilo prek 140 referatov predvajanih v posameznih sekcijah. Začetek kongresa pa je bil odprt z osmimi plenarnimi referati, ki so jih podali M. Janković, P. Fukarek, M. Meštrov, T. Gamulin, V. Johanides, F. Šeparović ter R. Lakušić in M. Dizdarević.

Udeležencev na zborovanju je bilo prek tristo, od tega dvajset Slovencev, nekateri z referatom. To so bili dr. Marko Accetto, mag. Franc Batič, dr. Andrej Martinčič in dr. Dani Vrhovšek s skupnim referatom Epifitska flora in onesnaževanja zraka na področju mesta Ljubljane. Sodelovala je še Nada Smerdu in dr. Jože Bole z referatom Makološke raziskave v nekaterih fitocenozah Slovenije; Karel Hauser, Janko Kalan, Sonja Koblar, Majda Kušej, Narcis Mršič, dr. Lojze Marinček in dr. Mitja Zupančič s skupnim referatom Prispevek k problematiki acidofilnih bukovih gozdov v Sloveniji; mag. Janez Pogačnik, Milan Prešeren in dr. Ivo Puncer z referatom Ekološke in floristične značilnosti združbe *Abieti-Fagetum* na Trnovskem gozdu; mag. Dušan Robič in mag. Andrej Seliškar z referatom Traviščna vegetacija Ljubljanskega barja in njena odvisnost od ravni talne vode; Ivan Smole, Andrej Šertel ter Vinko Žagar z referatom *Anomone trifolia* L. v Jugoslaviji.

Kongres je bil ploden in je odgovoril na marsikatera nerešena vprašanja, oziroma je ponovno opozoril na dolgotrajne nerešene probleme v zvezi z ekologijo življenjskega okolja, zlasti človeka in prostora ter pokazal na nove probleme. Glede na to je drugi kongres ekologov Jugoslavije sprejel zaključke v sedmih točkah in na koncu izdal poseben bilten. Morda bi bilo dobro, da jih v celoti natisnemo v naši reviji (Sprejeto! Obljubljeni so že v tej številki — ur.) Za nas gozdarje sta pomembni četrta in zadnja točka.

Prva govori o premeni naravnih ekosistemov pri nas, zlasti gozdnega ekosistema in rastlinstva sploh; zadnja točka pa o škodljivih kemičnih posegih v naravi proti škodljivcem in boleznim v rastlinskem svetu. V zaključkih ugotavljamo, da je ekologija kot znanost dosegla polno afirmacijo in da se le-ta še nadalje zadovo-

Ijivo razvija in širi. Nadalje, da je naša naloga širiti znanja iz ekologije v vse izobraževalne oblike. Pomembna je ugotovitev, da moramo posvetiti večjo pozornost ekološkim raziskovanjem morja in sladkih voda ter zagotoviti aplikacijo znanosti iz ekologije pri prostorskem načrtovanju, v gozdarstvu, kmetijstvu ipd. Enako pomembna je tudi ugotovitev, da moramo poglobljeno spremljati in odpravljati vse večje pojavljanje patogenih, mutagenih, karcinogenih in teratogenih dejavnikov v našem življenjskem okolju. Ti imajo patogene posledice v življenju človeka ter so skrajno škodljivi za genetske osnove in pri reprodukciji človeka kot tudi ostalih organizmov.

Zadnja dva dni sta bili izredno lepi ekskurziji. V Veliki Paklenici, ki je rezervat, smo se seznanili s tem naravnim geomorfološkim fenomenom in njegovo vegetacijo, ki iz zimzelene postopoma prehaja v listopadno in kjer na težko prehodnih in neprehodnih strminah dominira naš endemit dalmatinski črni bor (*Pinus nigra subsp. dalmatica* [VIS.] FRANCO). Druga ekskurzija nas je vodila po narodnem parku Plitvička jezera in po pragozdu Čorkova uvala. Žal na tej poti nismo imeli sreče z vremenom.

Za organizacijo, vodstvo in vsestrasko požrtvovalnost in končno tudi za uspeh zborovanja moramo pohvaliti predvsem hrvaške kolege. Pohvalo zaslužijo tudi zato ker so že ob kongresu izdali dve zajetni knjigi referatov, tretja sklepna knjiga pa je izšla kmalu po kongresu.

Naslednji kongres ekologov Jugoslavije bo čez štiri (oziroma tri) leta, pripravili ga bodo kolegi iz Bosne in Hercegovine.

UDK 634.0.946.2:634.0.18+634.0.15(497.1)

ZAKLJUČKI II. KONGRESA JUGOSLOVANSKIH EKOLOGOV

Drugi kongres jugoslovanskih ekologov je napravil pregled del in prizadevanj na vseh področjih ekološkega raziskovanja v naši državi (po republikah in pokrajinah) v času med dvema kongresoma s ciljem, da bi ocenili dosedanje dosežke in da bi usmerili bodoča raziskovanja na področju ekologije v prid nadaljnjemu razvoju naše socialistične samoupravne družbe in v prid razvoju življenjskega okolja.

Drugi kongres je na svojih plenarnih zasedanjih in pri delu po sekcijah proučil in analiziral probleme v fundamentalnem ekosistemskem raziskovanju v Jugoslaviji kakor tudi probleme v zvezi z degradacijo, onesnaževanjem in razvojem človekovega okolja in biosfere v celoti.

Posebej je obravnaval stanje in naloge ekologije pri nas in drugod po svetu, probleme ekološkega izobraževanja na vseh ravneh, posebej pa izobraževanje tistih strokovnjakov, ki se bodo vključili v reševanje problematike človekovega okolja.

Drugi kongres jugoslovanskih ekologov je ugotovil, da je bila uresničena večina sklepov prvega kongresa in da se je ekologija kot fundamentalna in aplikativna znanost tvorno angažirala pri reševanju številnih problemov eksistence, ekosistemov in človekovega okolja. Zaključke, ki jih med obema kongresoma niso uspeli uresničiti, so uvrstili med sklepe drugega kongresa. Na osnovi referatov in razprave na kongresu so prisotni na predlog komisije za zaključke enoglasno sprejeli naslednje sklepe in priporočila.